

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 202/20	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	2.		
1. CZEŚĆ WSTĘPNA			
0.11.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji			
Wyrok Sądu Okręgowego w P. z dnia (...) roku w sprawie o sygn. akt (...).			
0.11.2. Podmiot wnoszący apelację			
# oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego			
# oskarżyciel posiłkowy			
# oskarżyciel prywatny			

# obrońca			
# oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącnego			
# inny			
0.11.3. Granice zaskarżenia			
0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.11.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza		

	przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego,	

	nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka				
#	art. 439 k.p.k.				
#	brak zarzutów				
0.11.4. Wnioski					
#	uchylenie	#	zmiana		
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy					
0.12.1. Ustalenie faktów					
0.12.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
1.	1.	P. S., M. O.	1) zarzuty nr I i II. części wstępnej wyroku:	1.1. informacje z K.; 1.2. odpis wyroku skazującego	1.1. k. 814-820; 1.2. k. 739 - 740;

			<p>1. uprzednia karalność oskarżonych;</p> <p>2. przywłaszczenie dowodu osobistego na dane K. F. (1);</p>	<p>Sądu Rejonowego P. W. w P. z dnia (...) r. o sygn. (...) dot. P. S.;</p> <p>2. całokształt okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego, na których oparł się Sąd Okręgowy;</p>	
2.	2.	M. O.	<p>1) zarzut nr II. części wstępnej wyroku:</p> <p>2. dopuszczenie się przez oskarżonego M. O. przypisanego mu przestępstwa w warunkach recydywy specjalnej podstawowej, tj. art. 64 § 1 k.k.;</p>	<p>2. odpis wyroku Sądu Rejonowego P. M. (1) w P. z dnia (...) r. o sygn. akt (...) wraz z danymi o odbyciu kary;</p>	2. k. 728-730;
<p>0.12.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione</p>					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
1.	P. S., M. O.	<p>1) zarzuty nr I. i II. części wstępnej wyroku:</p> <p>1. fakt, że oskarżeni doprowadzili pokrzywdzonego do stanu</p>	<p>1. brak dowodów;</p> <p>2. brak dowodów;</p>		

		<p>bezbronności w rozumieniu art. 280 § 1 k.k.;</p> <p>2. fakt, że oskarżeni ukradli (dokonali zaboru w celu przywłaszczenia) dowód osobisty na nazwisko K. F. (1);</p>			
2.	M. O.	<p>1) zarzut nr II. części wstępnej wyroku:</p> <p>3. fakt, że oskarżony dopuścił się przypisanego mu czynu w warunkach recydywy specjalnej wielokrotnej (multirecydywy), tj. art. 64 § 2 k.k.;</p>	3. brak dowodów;		
0.12.2. Ocena dowodów					
0.12.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów					
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu			
2.1.1.1.1.;	- informacje z K.;	- dowody o charakterze			
2.1.1.1.2.;	- odpis wyroku w sprawie Sądu	urzędowym, których treść			

2.1.1.2.;	Rejonowego P. W. w P. z dnia (...) r. o sygn. (...); - odpis wyroku Sądu Rejonowego P. M. (1) w P. z dnia (...) r. o sygn. akt (...) wraz z danymi o odbyciu kary;	i pochodzenie nie nasuwały uzasadnionych wątpliwości żadnej ze stron procesowych, a i sąd odwoławczy nie znalazł podstaw by czynić to z urzędu;	
0.12.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)			
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków			
Lp.	Zarzut		

3.1.	Z apelacji obrońcy oskarżonego M. O.:	# zasadny	
3.2.		# częściowo zasadny	
3.3.		# niezasadny	
3.4.	1) obraza przepisów postępowania,	# zasadny	
3.5.	mająca wpływ na treść orzeczenia	# częściowo zasadny	
3.6.	tj. art. 170 § 1 pkt 4 k.p.k. poprzez nieuwzględnienie wniosku o bezpośrednie przesłuchanie świadka K. F. (1) i odczytanie jego zeznań złożonych w toku postępowania przygotowawczego,	# niezasadny	
	2) obraza przepisów postępowania,	# zasadny	
	mająca wpływ na treść orzeczenia	# częściowo zasadny	
	tj. art. 7 k.p.k. polegająca na dowolnej ocenie dowodów i niezasadnym uznaniu, wbrew zgromadzonemu w sprawie materiałowi dowodowemu,	# niezasadny	
	że wyjaśnienia oskarżonego M. O. złożone w toku rozprawy są niewiarygodne, nielogiczne i niespójne,	# częściowo zasadny	
	3) obraza przepisów postępowania,	# niezasadny	

mająca wpływ na treść orzeczenia tj. art. 7 k.p.k. polegająca na dowolnej ocenie dowodów i niezasadnym uznaniu, że z nagrań monitoringów wynika, iż oskarżony M. O. wyciąga z kieszeni pokrzywdzonego portfel a nie pieniądze,

4) błąd w ustaleniach faktycznych, mający wpływ na treść rozstrzygnięcia, a polegający na niezasadnym przyjęciu, że w portfelu pokrzywdzonego znajdował się dowód osobisty, podczas gdy powyższa okoliczność nie znajduje potwierdzenia w zebranych materiale dowodowym,

5) obraza prawa materialnego, tj. art. 275 k.k. poprzez jego błędne zastosowanie i uznanie, że działanie M. O. wypełniło znamiona

kradzieży
dowodu
tożsamości
pokrzywdzonego
K. F. (1).

Oskarżony M. O. w pismach procesowych nazwanych „Apelacja” z dnia (...)r. (k. 586-588), „Uzupełnienie Apelacji” z dnia (...)r.(k. 666-667), (...) z dnia (...) r. (k. 841-842), zarzucił Sądowi Okręgowemu obrazę szeregu przepisów postępowania skutkującą niezasadnym uznaniem jego winy i sprawstwa w zakresie przypisanego mu czynu i niesprawiedliwością orzeczenia - także w części orzeczenia o karze.

Z apelacji prokuratora:

1) rażąca niewspółmierność kary orzeczonej wobec oskarżonych, albowiem dyrektywy sądowego wymiaru kary przewidziane w

	<p>przepisach art. 53 § 1 i 2 k.k., w szczególności uprzednia wielokrotna karalność oskarżonych, nakazywały w okolicznościach rozpoznawanie sprawy wymierzenie kary pozbawienia wolności w zdecydowanie wyższym wymiarze.</p>		
<p>Zwiąże o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>			
<p>Odnośnie apelacji obrońcy oskarżonego M. O..</p> <p>Ad 3.1.</p> <p>Podstawą wprowadzenia zeznań pokrzywdzonego K. F. (1) do procesu było ich odczytanie na rozprawie w trybie art. 391 § 1 k.p.k., a to wobec braku możliwości spowodowania jego</p>			

stawiennictwa
na rozprawie
z uwagi na
niemożność
ustalenia
aktualnego
miejsca jego
pobytu i
doręczenia mu
wezwania/
sprowadzenia na
rozprawę (k.
431-432).
Postępując w
powyższy sposób
Sąd Okręgowy,
wbrew
stanowisku
apelującego, nie
naruszył treści
art. 391 § 1 k.p.k.
w zw. z art. 170
§ 1 pkt 4 k.p.k.,
jak również
podstawowych
zasad procesu
karnego, tj.
zasady
bezpośredniości,
prawdy
materialnej ani
tym bardziej
prawa
oskarżonego do
obrony, pomimo
odmiennych
zapatrywań M.
O..

Specyfiką i
pewną
trudnością, z
którą musieli
zmierzyć się
w niniejszym
postępowaniu
tak Sąd
orzekający, jak i
strony oraz ich
przedstawiciele,

był fakt, że zostało ono przeprowadzone, pomimo braku możliwości bezpośredniego przesłuchania na rozprawie pokrzywdzonego wobec niemożność ustalenia aktualnego miejsca jego pobytu, a tym samym skutecznego doręczenia mu wezwania. Prawo karne procesowe przewiduje jednak takie sytuacje i zawiera normy określające sposób postępowania w takich jak ten przypadkach, które w ścisłe określonych warunkach pozwalają na odejście od zasady bezpośredniości na rzecz dyrektywy rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie (art. 2 § 1 pkt 4 k.p.k.).

I tak zgodnie z treścią art. 391 § 1 k.p.k. wolno odczytywać w odpowiednim

zakresie
protokoły
złożonych
poprzednio
przez świadka
zeznań w
postępowaniu
przygotowawczym
lub przed sądem
w tej lub
innej sprawie
albo w innym
postępowaniu
przewidzianym
przez ustawę,
jeżeli świadek: 1)
bezpodstawnie
odmawia
zeznań, 2)
zeznaje
odmiennie niż
poprzednio, 3)
oświadczy, że
pewnych
okoliczności nie
pamięta, 4)
przebywa za
granicą, 5) nie
można mu było
doręczyć
wezwania, 6) nie
stawił się z
powodu
niedających się
usunąć
przeszkód, 7)
przewodniczący
zaniechał
wezwania
świadka na
podstawie art.
350a, 8) świadek
zmarł. Przy
zachowaniu tych
warunków
istnieją
podstawy do
ujawnienia
protokołów
złożonych

poprzednio
przez świadka
zeznań na
rozprawie.
Wówczas te
protokoły, jako
dowody
pochodne, mogą
stanowić
podstawę
dowodową
wyroku.

W realiach
rozpatrywanej
sprawy
zaistniały
wskazane w art.
391 § 1 k.p.k.
podstawy do
odstąpienia od
bezpośredniego
przesłuchania
pokrzywdzonego
K. F. (1)
na rozprawie
z uwagi na
niemożność
doręczenia mu
wezwania.
Okoliczność tę
potwierdzają
podejmowane
przez Sąd
Okręgowy
czynności
zmierzające do
zapewnienia
stawiennictwa
świadka na
rozprawie.

I tak
pokrzywdzony
nie stawił się już
na pierwszym
terminie
rozprawy w
dniu (...) roku
(k. 277-278) –

Sąd Okręgowy
nie dysponując
zwrotnym
poświadczeniem
odbioru
wezwania od
świadka,
usiłował za
pośrednictwem
pracownika
sekretariatu
skontaktować
się z
pokrzywdzonym
na podany przez
niego numer
telefonu
kontaktowego,
jednakże
bezsukutecznie
(vide notatka
urzędowa z dnia
(...)r. – k.
273); na kolejny
termin rozprawy
Sąd meriti
polecił
doprowadzić
świadka przez
Policję (k. 278),
co jednak nie
przyniosło
zamierzonego
rezultatu – na
terminie
rozprawy w
dniu (...) roku
pokrzywdzony
nie został
doprowadzony,
gdyż jak wynika
z ustaleń
telefonicznych
pracownika
Sądu – K. F.
(1) nie przebywał
pod wskazanym
w nakazie jego
doprowadzenia
adresem (k.

292); na następny termin rozprawy Sąd Okręgowy ponownie polecił doprowadzić świadka F. przez Policję (k. 299); z nadesłanej po terminie rozprawy notatki urzędowej KPP w G. z dnia (...) roku wynikało, że nakaz doprowadzenia świadka na rozprawę w tym dniu nie został zrealizowany, bowiem świadek ok. 3 tygodnie temu wyprowadził się do W. i zerwał kontakt z rodziną, nie podając adresu i numeru telefonu do kontaktów (k. 308);

na termin rozprawy w dniu (...) roku pokrzywdzony ponownie nie został doprowadzony - tym razem przez KPP w W., gdyż nie przebywał pod ustalonym adresem na terenie działania ww. jednostki Policji (k. 312),

co potwierdziło pismo nadesłane przez KPP w W. z dnia (...) roku (k. 325, k. 326); w związku z powyższym Sąd Okręgowy postanowił zatrzymać świadka do 24 h w celu przymusowego doprowadzenia na rozprawę, a niezależnie od tego polecił Policji poczynienie ustaleń co do aktualnego miejsca pobytu świadka w celu doręczenia mu wezwania i spowodowanie jak należy mniemać dobrowolnego stawiennictw świadka na rozprawie (k. 313); w następstwie tego do Sądu Okręgowego wpłynęło pismo KPP w W. z dnia (...) roku z informacją, że nie udało się świadkowi doręczyć wezwania, mimo że z ustaleń Policji wynikało, że sąsiedzi widują świadka, jednakże ten, pomimo

pozostawienia
wezwania „w
drzwiach” nie
skontaktował z
ww. jednostką
Policji (k. 353);
na kolejnym
terminie
rozprawy w
dniu (...) roku
pokrzywdzony –
nie stawiał się
– nie został
zatrzymany i
doprowadzony
na rozprawę,
albowiem nie
przebywał już na
terenie W. (vide:
faks z KPP w
W. z dnia (...)
r. – 369; k.
372); w tym
stanie rzeczy
Sąd Okręgowy
postanowił
zastosować
wobec K. F. (1)
karę
porządkową
aresztowania na
czas do 30
dni, przerywając
z tego względu
rozprawę do
dnia (...) roku
(k. 373); na
rozprawie
przerwanej nie
doszło jednak
do przesłuchania
świadka F.,
bowiem do tego
czasu nie
ustalono
aktualnego
miejsca pobytu
świadka i nie
dokonano jego
zatrzymania

(vide notatka urzędowa z dnia (...) r. – k. 407); do dnia (...) roku, tj. terminu rozprawy końcowej w fazie rozpoznawczej, nie udało się zatrzymać świadka F., a tym samym sprowadzić go na rozprawę główną w celu bezpośredniego przesłuchania.

W zaistniałej sytuacji uznać należało więc, iż brak możliwości doręczenia wezwania pokrzywdzonemu miał charakter rzeczywisty, a nie przemijający – K. F. (1) nie przybywał bowiem pod żadnym z ujawnionych w aktach sprawy adresów i brak było obiektywnych możliwości ustalenia aktualnego miejsca jego pobytu. Wprawdzie świadek był widywany czy to na terenie W., czy też G. Wielopolskiego, ale pozostawał nieuchwytny.

Okoliczności te potwierdziły się na etapie postępowania odwoławczego, kiedy to Sąd Apelacyjny - ustalwszy, że K. F. (1) nie jest pozbawiony wolności w innej sprawie ani nie posiada nowego miejsca zameldowania – stałego bądź czasowego (k. 701-708), podjął próbę wezwania ww. jako świadka, zgodnie z wynikiem wywiadów policyjnych, wedle których miał on ponownie zamieszkiwać pod adresem stałego miejsca zameldowania na terenie W. (k. 722, 735). Świadek nie podjął jednak wezwania w terminie (k. 858), zaś doręczenie przez Policję okazało się nieskuteczne, albowiem pomimo odebrania wezwania przez dorosłego domownika (k. 860), świadek nie stawił się

na rozprawie odwoławczej w dniu (...) roku (k. 864), a numer telefonu kontaktowanego podany Policji okazał się nie należeć do świadka (k. 861).

W tych warunkach należało uznać, wbrew stanowisku skarżącego, że Sąd orzekający przedsięwziął możliwe do wykonania czynności zmierzające do bezpośredniego przesłuchania świadka, a ich niepowodzenie uprawniało go do skorzystania z dowodu pochodnego. Taki sposób procedowania Sądu orzekającego potwierdza, iż respektował on obowiązek przestrzegania zasady bezpośredniości i odstąpił od niej dopiero w ostateczności. W takim wypadku nie można skutecznie postawić mu zarzutu nierespektowania

zasady
bezpośredniości.
Dopuszczalne
przez ustawę
wyjątki od tej
zasady nie
stanowią jej
naruszenia (por.
Świecki D.
(red.),
Augustyniak B.,
Eichstaedt K.,
Kurowski M.:
Kodeks
postępowania
karnego. Tom
I. Komentarz
do art. 391,
LEX/el., 2021).
Na koniec
podkreślić
trzeba, że
przepis art. 391
§ 1 k.p.k.
- stanowiący
samodzielną
podstawę
odczytania
wymienionych w
nim
dokumentów -
nie uzależnia
skorzystania z
takiej
możliwości od
spełnienia
dodatkowych
warunków, w
tym wagi i
doniosłości
odczytywanych
zeznań dla
merytorycznego
rozstrzygnięcia
(por. post. SN
z 9.11.2009 r.,
III KK 161/09,
Prok. i Pr. 2010,
nr 9, poz. 9; wyr.
SA w Krakowie

z 3.9.2012 r.,
II AKa 43/12,
KZS 2013, z. 2,
poz. 52; wyr.
SA w Krakowie
z 7.7.2011 r.,
II AKa 119/11,
KZS 2011, z. 10,
poz. 34; wyr.
SA w Krakowie
z 22.11.2006 r.,
II AKa 168/06,
KZS 2007, z. 1,
poz. 49).

W rezultacie
Sąd Okręgowy
nie dopuścił się
także obrazy
przepisu art. 170
§ 1 pkt 4
k.p.k., oddalając
na rozprawie w
dniu (...) roku
wniosek stron
o bezpośrednie
przesłuchanie
świadka K. F.
(1) na rozprawie,
albowiem
dowodu w tej
formie nie
można było
przeprowadzić w
racjonalnym i
dającym się
przewidzieć
czasie.

Na wstępie
przypomnieć
należy, że
zgodnie z treścią
art. 167 k.p.k.
dowody
przeprowadza
się na wniosek
stron albo z
urzędu, co jest
wyrazem zasady

kontradiktoryjności
w procesie
karnym i
realizacją prawa
do obrony w
sensie
materialnym,
której granice
zakreślił
ustawodawca,
m.in.
szczegółowo
regulując
podstawy (art.
170 § 1 i
2 k.p.k.) oraz
tryb oddalania
wniosków
dowodowych
(art.170 § 3
k.p.k.),
podlegających
ściśle wykładni
z uwagi na
ich gwarancyjny
charakter. Z
drugiej strony
samo
odwoływanie się
do zasad
ogólnych, jak
prawo do obrony
w procesie
karnym (vide:
stanowisko
oskarżonego w
pismach
stanowiących
uzupełnienie
apelacji
obrońcy), nie
zmienia
oczywistego
faktu, że wnioski
dowodowe
muszą być
powiązane z
okolicznościami,
które mają być
udowodnione

lub prowadzić do wykrycia właściwego dowodu (art. 169 § 1 i 2 k.p.k.), muszą mieć znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, być dopuszczalne, dać się przeprowadzić i nadawać się do wykazania danej okoliczności (art. 170 § 1 k.p.k.) (por. postanowienie SN z 2006.05.05, III KK 351/05, LEX nr 182994).

Dowodu nie da się przeprowadzić w sytuacji, gdy nie istnieje źródło dowodowe z uwagi na zaszłości natury faktycznej (np. nie da się przesłuchać świadka, który zmarł, czy przeprowadzić oględzin zwłok, które poddano kremacji). Za niemożność przeprowadzenia dowodu w piśmiennictwie uznawane są nie tylko stany, które eliminują taką sytuację w każdym układzie procesowym,

lecz także takie,
które
uniemożliwiają
przeprowadzenie
dowodu w bliżej
nieokreślonym
czasie –
niemożność
odnalezienia
świadka, wyjazd
świadka poza
granice
Rzeczypospolitej
Polskiej bez
wskazania
miejsca pobytu
(tak Stefański,
Zabłocki,
Kodeks, t. 1,
2003, s. 738. za
op. cit.).

Naturalnie,
wniosek o
przesłuchanie
świadka -
pokrzywdzonego
w sprawie
bezpośrednio na
rozprawie
zmierzał do
weryfikacji
okoliczności
orzecznico
relevantnych, a
więc mających
znaczenie z
punktu widzenia
podstaw
odpowiedzialności
karnej
oskarżonych,
jednakże - jak o
tym była mowa
powyżej - prawo
karne procesowe
przewiduje
sytuacje, w
których
dopuszczalna

jest rezygnacja z tej formy przeprowadzenia dowodu i zastąpienie jej dowodem pochodnym – in concreto protokołem przesłuchania świadka, czego warunki zostały w niniejszej sprawie spełnione. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się przy tym, że zeznań świadka nie można preferować lub dyskwalifikować tylko z tego powodu, że zostały uzyskane na określonym etapie postępowania karnego (por. wyroki SN: z 8.04.1974 r., I KR 453/73, OSNKW 1974/7–8, poz. 147; z 20.05.1978 r., V KR 78/78, OSNKW 1978/12, poz. 147; z 6.10.1987 r., IV KR 263/87, OSNKW 1988/3–4, poz. 28).

Reasumując, podniesiony w tym zakresie

zarzut przez
apelującego
obrońcę wynikał
de facto z
nierozróżniania
uprawnienia
sądu do
odczytania
protokołu
zeznań
pokrzywdzonego
od możliwości
weryfikacji ich
wiarygodności.
Tymczasem
oczywistym jest,
że sąd powinien
mieć najpierw
możliwość
zapoznania się z
treścią dowodu,
by móc później
ocenić jego
znaczenie dla
prowadzonej
sprawy, a w
szczególności
porównać jego
treść z treścią
relacji
procesowych
oskarżonych i
pozostałych
przesłuchanych
w sprawie
świadczków. Jeżeli
dowód taki w
swej treści
pozostaje
odosobniony,
bezsprzecznie
może to rodzić
określone
problemy w
ocenie jego
wiarygodności,
które jednak nie
mogą ograniczać
sądu w
możliwości

odczytania zeznań, a rozstrzygane muszą być w oparciu o zasady wskazane w art. 4, 5 czy 7 k.p.k., jak stwierdził Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 6 kwietnia 2006 r., w sprawie IV KK 7/06 (OSNKW 2006/6/60, Prok.i Pr.-wkł. 2006/10/7, Biul.SN 2006/6/16), który to pogląd w realiach rozpatrywanej sprawy Sąd Apelacyjny podziela.

W tym miejscu wskazać należy, iż w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka zachowanie minimalnego standardu procesowych uprawnień oskarżonego gwarantowanych w art. 6 ust. 1 i 3 lit. d Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (w skrócie EKPC) – prawo do

przesłuchania
lub
spowodowania
przesłuchania
świadców
oskarżenia oraz
żądania
obecności i
przesłuchania
świadców
obrony na takich
samyh
warunkach jak
świadców
oskarżenia –
badane jest pod
kątem tego, czy
zostały podjęte
środki
niwelujące
utrudnienia,
jakie dla
prowadzenia
obrony wynikały
z
niezapewnienia
oskarżonemu
możliwości
zadania
świadcowi pytań
na rozprawie. W
związku z tym
Trybunał bada:

- 1) czy istniał
uzasadniony
powód
nieobecności
świadka i w
rezultacie
przyjęcia jako
dowodu jego
niezweryfikowanych
zeznań;
- 2) czy zeznania
nieobecnego
świadka były
jedyną albo
decydującą

podstawą
skazania
oskarżonego
oraz

3) czy istniały
wystarczające
równoważące
czynniki, w tym
mocne
gwarancje
proceduralne,
pozwalające
zrekompensować
trudności dla
obrony
spowodowane
dopuszczeniem
niezweryfikowanego
dowodu,
pozwalające
zapewnić, aby
proces sądowy
jako całość mógł
być uznany za
rzetelny (por.
wyrok (...) z
15.12.2015 r.,
(...), S. v.
Niemcy, LEX nr
1938809).

Odnosząc
powyższe do
realiów
rozpoznawanej
sprawy Sąd
Apelacyjny stoi
na stanowisku,
że wyżej
zaprezentowane
warunki zostały
w realiach
rozpatrywanej
sprawy
spełnione. Po
pierwsze,
zaistniała
niemożność
przeprowadzenia

dowodu z przesłuchania pokrzywdzonego K. F. (1) w postępowaniu sądowym z uwagi na brak możliwości dotarcia do tego świadka, gdyż podjęte starania dla ustalenia jego aktualnego miejsca pobytu i doręczenia mu wezwania okazały się nieskuteczne, co wykazano powyżej. Po drugie, mimo odczytania zeznań pokrzywdzonego na rozprawie, zrekompensowano trudności dla obrony poprzez stworzenie możliwości sprawdzenia wiarygodności zeznań K. F. (1), przede wszystkim poprzez przesłuchanie oskarżonych i umożliwienie im przeprowadzenia dodatkowych dowodów, które wiarygodność tę weryfikowały, co było istotne z uwagi na ograniczenie kontradiktoryjności i zwiększenie inkwizycyjności

fazy
postępowania
przygotowawczego
(vide: dowody z
zeznań S. T. i
H. Z.), i to
niezależnie od
przeprowadzonych
już w śledztwie
dowodów na
okoliczność
prezentowanej
przez
oskarżonych
wersji wydarzeń
(vide: dowody z
zeznań
świadków M.
R. (1), P.
M. (1), zapisy
z monitoringu
miejskiego,
sklepu (...) oraz
SOK z przejścia
pod peronami).
Po trzecie,
odczytane
zeznania K. F. (1)
były - jak wynika
z pisemnych
motywów
wyroku -
decydującą
podstawą
skazania, ale
nie jedyną. W
sprawie istniały
bowiem inne
dowody
potwierdzające
w istotnych
fragmentach
zeznania
pokrzywdzonego,
czyniąc je przez
to co do zasady
wiarygodnymi, o
czym będzie
mowa w dalszej
części

niniejszych
wywodów.

Ad 3.2. i 3.3.

Zarzut błędu „dowolności” jedynie w niewielkim zakresie był trafny. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wypracowano wymogi, którym podlegać musi ocena dowodów, aby nie przekształciła się w "dowolną". Tak więc przekonanie sądu o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje pod ochroną art. 7 k.p.k. wtedy, gdy:

- jest poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy (art. 410 k.p.k.), i to w sposób podyktowany obowiązkiem dochodzenia prawdy (art. 2 § 2 k.p.k.),

- stanowi wyraz rozważenia

wszystkich tych okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego (art. 4 k.p.k.),

- jest wyczerpujące i logiczne - z uwzględnieniem wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego

- uargumentowane w uzasadnieniu wyroku (art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k.).

(por. wyr. SN z 16 XII 1974 r., Rw 618/74, OSNKW 1975, z. 3-4, poz. 47; SN V KK 375/02, OSN Prok. i Pr. 2004, nr 1, poz. 6; wyr. SN z 9 XI 1990 r., (...) 149/90, OSNKW 1991, z. 7-9, poz. 41; wyr. SN z 22 II 1996 r., II KRN 199/95, OSN PiPr 1996, nr 10, poz. 10; wyrok SA w Łodzi z 2001-01-17, II AKa 255/00, Prok.i Pr.-wkł. 2002/10/22; wyrok SA w Łodzi z2002-03-20,II AKa 49/02,

Prok.i Pr.-wkł.
2004/6/29 i
inne; M. C., Z.
Doda:
Przeгляд..., P..
1976, nr 2,
s. 48; W. D.:
Przeгляд..., PiP
1976, nr 4, s.
119; Z. Doda,
J. G.: Węzłowe
problemy..., PS
1996, nr 5, s. 46).

Przenosząc
powyższe
rozważania na
grunt
rozpatrywanego
przypadku,
stwierdzić
należy, iż Sąd
I instancji, choć
nie uniknął
pewnych
błędów, to co do
zasady w sposób
prawidłowy
przeprowadził
postępowanie
dowodowe,
rozważył
całokształt
okoliczności
ujawnionych w
toku rozprawy,
dokonał oceny
zgromadzonych
w sprawie
dowodów w
sposób w
większości
zgodny z
zasadami wiedzy
i doświadczenia
życiowego, a na
tej podstawie
poczynił
generalnie
prawidłowe

ustalenia
faktyczne i
zasadniczo
dokonał
prawidłowej
subsumcji
prawnej, a
stanowisko
swoje w tym
względzie
uzasadnił na
tyle, że
możliwym było
jego
skontrolowanie
w trybie
odwoławczym.

Przed
wszystkim w
pełni zasadnie
Sąd Okręgowy
odmówił wiary
wyjaśnieniom
oskarżonego O.
w zakresie w
jakim nie
przyznał się on
do popełnienia
zarzuconego mu
czynu, słusznie
uznając je za
wyraz linii
obrony,
obliczonej na
uniknięcie
grożącej mu
odpowiedzialności
karnej.

Naturalnie w
myśl reguły
nemo se ipsum
accusare tenetur
– oskarżony nie
ma obowiązku
dowodzenia swej
niewinności ani
obowiązku
dostarczania
dowodów na

swoją niekorzyść
(art. 74 § 1
k.p.k.). Z racji
tego, że chroni
go domniemanie
niewinności,
linia obrony i
stopień
aktywności w
tym zakresie
pozostawiony
jest jego
wyborowi.
Oskarżony nie
może być
przymuszany do
dostarczania
dowodów
przeciwko sobie.
Ich wykrycie
i procesowe
utrwalenie
należy do
organów
ścigania i
oskarżyciela.
Niemniej, w
przypadku ich
złożenia,
stanowią one
specyficzny
dowód w
procesie karnym
– z jednej
strony bowiem
pochodzą od
osoby, która w
zakresie
zdarzenia
będącego
przedmiotem
osądu może
dysponować
najszerszą
wiedzą, a z
drugiej strony
jest
bezpośrednio i
osobiście
zainteresowana

wynikiem procesu.
Okoliczność ta sama w sobie nie przesądza o niewiarygodności wyjaśnień oskarżonego. W sytuacji jednak negocjowania sprawstwa, osoba taka - z natury rzeczy - zainteresowana jest przedstawieniem siebie w korzystnym położeniu. W takim układzie procesowym ocena pochodzących od niej depozycji procesowych winna być dokonana z należytą ostrożnością - na podstawie wszystkich przeprowadzonych dowodów, ocenianych swobodnie z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego (art. 7 k.p.k.). Wymogom tym generalnie sprostał Sąd Okręgowy, oceniając wyjaśnienia M.

O. przez pryzmat całokształtu okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego, w tym zasad logiki oraz wiedzy i doświadczenia życiowego.

Przede wszystkim słusznie Sąd Okręgowy nie zignorował faktu, że oskarżony w I fazie postępowania częściowo przyznał się do dokonania rozboju na osobie K. F. (1), składając lakoniczne acz wymowne wyjaśnienia: „To ja wziąłem portfel a S. przyciskał pokrzywdzonego” (88). Wersję tę podtrzymał w toku posiedzenia w przedmiocie tymczasowego aresztowania, wskazując, iż: „Ja tylko zabrałem portfel. Nie miałem przy sobie żadnego narzędzia” (k. 90), co w konfrontacji z całokształtem okoliczności

ujawnionych w toku przewodu sądowego uprawniało do obdarzenia ich walorem wiarygodności. Jak trafnie zauważył bowiem Sąd meriti wyjaśnienia złożone przez oskarżonego w toku rozprawy, w których M. O. zaprzeczył, aby miał dopuścić się przestępstwa rozboju na osobie K. F. (1), nie tylko pozostawały w opozycji do tych złożonych w I fazie postępowania oraz reszty uznanych za wiarygodne dowodów, ale przede wszystkim były wewnętrznie sprzeczne i nieprawdopodobne z punktu widzenia zasad wiedzy i doświadczenia życiowego, przy czym sam zainteresowany nie potrafił logicznie wytłumaczyć tak radykalnej zmiany wyjaśnień. Nie sposób bowiem

inaczej ocenić wyjaśnień M. O., w których raz utrzymywał on, że na pewno nie zabrał pokrzywdzonemu portfela a raz, że jednak zabrał mu ów portfel, by ponownie uczynić wolte i zaprzeczyć temu w toku tego samego przesłuchania (k. 295). Poza tym rację ma Sąd Okręgowy, że skoro pokrzywdzony miał dobrowolnie wydać oskarżonemu 20 zł na alkohol – które rzekomo ten miał wyjąć z kieszeni K. F. (1) na jego prośbę - to nie sposób logicznie wytłumaczyć, dlaczego pokrzywdzony nie uczynił tego samodzielnie, a poprosił o to oskarżonego. Nadto, skoro pieniądze na alkohol miały być odpłatą za przysługę odprowadzenia pokrzywdzonego na właściwy peron, to jawi się pytanie, dlaczego

oskarżeni nie
uczynili tego
– tłumaczenie
oskarżonego, iż
K. F. (1)
zrezygnował z
tego pomysłu i
udał się za
nim oraz P.
S. do Ż. by
samemu zakupić
obiecany alkohol
nie wytrzymują
krytyki nie tylko
w świetle zasad
wiedzy i
doświadczenia
życiowego, ale
przede
wszystkim
zeznań
pokrzywdzonego,
nagrań z
monitoringu
oraz zeznań
świadków i
wyjaśnień
współoskarżonego.

Skarżący
całkowicie
pomija bowiem
okoliczność, że z
zapisów
monitoringu
miejskiego z
przejścia
podziemnego
jednoznacznie
wynika, że P. S.,
idąc obok K. F.
(1) w pewnym
momencie
chwyta go
ramieniem od
tytułu za szyję
i przyciąga do
ściany, a idący
tuż za nimi
M. O. podchodzi

do tak przytrzymywanego pokrzywdzonego i opróżnia jego kieszenie, co całkowicie obala wersję o dobrowolnym wydaniu - wyjęciu 20 zł z kieszeni pokrzywdzonego przez oskarżonego O. na prośbę K. F. (1). Pomimo, że dowodowe nagranie utrwała wyłącznie obraz a nie obraz i dźwięk, to nie sposób uznać, że nie wyklucza ono wersji lansowanej w toku przewodu sądowego przez oskarżonego O. – wręcz przeciwnie argumenty obrony rozmiągają się z obiektywną rzeczywistością i ją wypaczają. Wprawdzie rację ma skarżący, iż jakość nagrania i znaczne oddalenie oka kamery od uczestników tego zajścia nie pozwala jednoznacznie określić, że przedmiotem, który został wyjęty z odzieży

pokrzywdzonego
był akurat
portfel – wbrew
odmiennym
twierdzeniem
Sądu
Okręgowego -
jednakże
bezsprzeczny jest,
że
pokrzywdzony
był w tym czasie
przytrzymywany
ramieniem przez
P. S. na
wysokości m.in.
szyi a M.
O. manipulował
przy jego odzieży
(vide dowodowe
nagranie,
protokół
oględzin płyty,
zrzuty ekranów z
godz. (...)- k. 22,
54-55, 57-58).

Na okoliczność
takiego
przebiegu
zdarzenia
wskazują jednak
wyjaśnienia P.
S., który
przyznał się
do dokonania
rozboju na
osobie K. F. (1),
potwierdzając że
w jego trakcie
pokrzywdzony
utracił portfel
wraz z
zawartością.
Wprawdzie nie
pamiętał co stało
się z portfelem i
dowodem
osobistym
pokrzywdzonego,

jednakże potwierdził, iż „Jakieś pieniądze były w tym portfelu, ale nie pamiętam jaka kwota” (k. 74). Pamiętał natomiast, że kartą bankomatową pokrzywdzonego usiłował zapłacić za alkohol w (...), jednakże bezskutecznie, gdyż była zablokowana. Wyjaśnienia te P. S. podtrzymał na rozprawie, nie mając interesu w tym by bezpodstawnie obciążać współoskarżonego tudzież czynić to ponad miarę, tym bardziej że złożył samoobciążającą relację i nie usiłował przerzucać odpowiedzialności na M. O.. Wprawdzie oskarżony ten nie pamiętał wielu szczegółów zdarzenia z racji stanu nietrzeźwości – wszyscy bowiem uczestnicy zdarzenia znajdowali się pod wpływem alkoholu,

jednakże
okoliczność ta
nie
dezawuowała
miarodajności
jego relacji.
Oдноśne
wyjaśnienia
współoskarżonego
logicznie
korespondowały
bowiem nie tylko
z nagraniem
z monitoringu
miejskiego, ale
i nagraniem
ze sklepu
(...), którego
zapis obrazował
zachowanie
pokrzywdzonego
i oskarżonych
zarówno przed
zdarzeniem jak
i po zdarzeniu
- kiedy to
pokrzywdzony
wraz z
oskarżonymi
pojawia się w Ż.
około godz. (...)
i kupuje alkohol,
po czym razem
opuszczają
sklep, a około
godz. (...) do
sklepu powraca
P. S., który
usiłuje dokonać
płatności kartą.
W międzyczasie
w sklepie
pojawia się
ponownie
pokrzywdzony,
który rozmawia
z ww.
oskarżonym, po
czym obydwaj
opuszczają

sklep, stojąc przed wejściem do (...) wraz ze współoskarżonym O..

Pokrzywdzony - jak wynika z dalszych zapisów monitoringu - powraca do sklepu, z którego na zewnątrz wychodzi jedna z ekspedientek i zwraca się do oskarżonych - mężczyźni stojący przed sklepem po chwili się rozchodzą, za wyjątkiem P. S., który pozostaje na miejscu - w sklepie - aż do czasu przybycia funkcjonariuszy Policji (vide: dowodowa płyta z nagraniem, protokół oględzin płyty - k. 23, 59-60).

Na taki przebieg zdarzenia wskazywały także zeznania sprzedawczyń ze sklepu (...) w przy ul. (...), a zwłaszcza świadka M. R. (1), która wbrew twierdzeniom skarżącego obrońcy potwierdziła nie tylko to, że

pokrzywdzony najpierw pojawił się w sklepie z oskarżonymi i kupował alkohol, płacąc gotówką, a po pewnym czasie zjawił się tam P. S. z kartą bankomatową, pytając ją czy jest „na pin czy zbliżeniowa” (k. 63), ale również i to, że po P. S. wszedł do sklepu pokrzywdzony z pytaniem czy ta zna mężczyzn stojących przed sklepem, wskazując na oskarżonych, którzy mieli mu zabrać portfel z dowodem osobistym i pieniędzmi, gdyż nie wiedział co ma dalej z tym zrobić. Wprawdzie świadek w swobodnej fazie wypowiedzi na rozprawie głównej zeznała jedynie na temat kradzieży gotówki, jednakże – po odczytaniu zeznań złożonych w śledztwie M. R. (1) jednoznacznie je podtrzymała: „Te szczegóły,

o których dziś nie mówiłam, a znajdują się w odczytanych zeznaniach, są prawdziwe” (k. 296).

Okoliczność tę skarżący pomija, de facto przeinaczając treść zeznań świadka, przy czym naturalnym jest, że upływ czasu zaciera szczegóły zdarzeń w pamięci, co oczywiste, jeśli wziąć po uwagę, że świadek R. składała zeznania w śledztwie dwa dni po zdarzeniu, a w toku przewodu sądowego ponad cztery miesiące później. Z tych m.in. względów relacja S. T. była dużo bardziej oględniejsza aniżeli M. R. (1) – ta pierwsza bowiem nie była w ogóle przesłuchana w śledztwie, co logicznie tłumaczyło także odosobnione twierdzenia świadka, wedle których pokrzywdzony miał zostać nie tylko

okradziony, ale i pobity (k. 297). Jednakże, pomimo tego, świadek potwierdziła, że pokrzywdzony miał utracić portfel, który przytwierdził do spodni łańcuszkiem (k. 298), co pozwala zasadnie wnioskować, że świadek nie pomyliła zdarzenia z innym, bowiem o tak charakterystycznym szczególe mogła dowiedzieć się tylko od K. F. (1). W tym miejscu przypomnieć należy, iż zasada zawarta w art. 410 k.p.k., wedle której podstawę wyroku może stanowić tylko całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej obowiązuje także przy wyciąganiu wniosków przez strony procesowe, które przedstawiając własne stanowisko nie mogą go opierać na fragmentarycznej ocenie dowodów

z pominięciem
tego
wszystkiego, co
mogło
prowadzić do
innych
wniosków (SN
III KR 196/79,
OSNPG 1980, nr
3, poz. 43).

W tym stanie
rzeczy w pełni
zasadnie Sąd
Okręgowy
obdarzył
zeznania K. F.
(1) walorem
wiarygodności w
powyższym
zakresie, tj.
co do tego,
że oskarżeni
dokonali na
nim rozboju, w
czasie którego
przemocą -
polegającą na
duszeniu go
przez P. S.
ramieniem za
szyję i
przytrzymywaniu
go - dokonali
kradzieży
portfela wraz z
kartą
bankomatową i
gotówką. W tym
zakresie bowiem
zeznania
pokrzywdzonego
znajdowały
jednoznaczne
potwierdzenie
we wskazanych
powyżej
dowodach
osobowych i
rzeczowych,

którym zasadnie Sąd Okręgowy dał wiarę, a z których oceną polemizuje skarżący, nie przedstawiając żadnych takich argumentów, które skutecznie ocenę tę podważałyby z punktu widzenia zasad wiedzy i doświadczenia życiowego, samemu narażając się przy tym na zarzut dowolności ocen.

Argumentu takiego nie mógł w szczególności stanowić fakt, że pokrzywdzony zeznał, iż sprawców było trzech a jeden z nich – ten który go dusił ramieniem posługiwał się nożem, który przyłożył mu do szyi. Przede wszystkim pokrzywdzony był tylko raz przesłuchany w śledztwie, nie sposób więc zarzucać mu różnych wersji zdarzenia tak jak czyni to apelujący obrońca,

odwołując się do treści notatek urzędowych sporządzonych przez funkcjonariuszy Policji, mimo że dowodu z zeznań świadka nie wolno zastępować treścią pism, zapisków lub notatek urzędowych, zgodnie z treścią art. 174 k.p.k. Owszem w charakterze świadka był przesłuchany P. M. (1), który uczestniczył w interwencji na miejscu zdarzenia i dokonywał tzw. rozpytania pokrzywdzonego, z których to czynności sporządził notatkę urzędową (k. 1-2), nie potwierdzając, aby pokrzywdzony wskazywał na fakt posługiwania się nożem w czasie rozboju, którego na jego osobie miało dokonać trzech nieznanych mu mężczyzn, których spotkał na Dworcu

Głównym w P., jednakże okoliczność ta nie mogła w całości dezawuować wiarygodności i miarodajności zeznań K. F. (1). Poza bowiem liczbą sprawców oraz użyciem przez jednego z nich noża, zeznania pokrzywdzonego znalazły potwierdzenie w wyżej przywołanych źródłach dowodach, w tym o charakterze obiektywnym (jak zapisy z monitoringu miejskiego, sklepu (...)) tudzież bezpośrednio niezainteresowanych wynikiem mniejszego postępowania (ekspedientki ze sklepu (...)), które w pozostałym zakresie pozytywnie weryfikowały zeznania pokrzywdzonego. Powyższe oznaczało, że Sąd Okręgowy podszedł do zeznań pokrzywdzonego z krytycznym

dystansem i w konfrontacji z innymi dowodami, słusznie odmawiając im wiary w części, w której nie znalazły one potwierdzenia w innych uznanych za wiarygodne dowodach, co pozwalało na czynienie także na ich podstawie stanowczych ustaleń faktycznych, w tym co do winy i sprawstwa oskarżonego O., który mimo, że nie miał możliwości przesłuchania K. F. (1) na rozprawie, to jednak mógł przedstawić własną wersję wydarzeń, a także przeprowadzić kontrdowody na poparcie swoich twierdzeń, co rekompensowało mu brak możliwości bezpośredniego przesłuchania pokrzywdzonego oraz stanowiło gwarancję rzetelnego procesu. Naturalnie, w sytuacji braku możliwości

skonfrontowania
się oskarżonego
ze świadkiem
na rozprawie
szczególnego
znaczenia
nabierają zasady
swobodnej
oceny dowodów
(art. 7 k.p.k.)
oraz
rozstrzygania
niedających się
usunąć
wątpliwości na
korzyść
oskarżonego
(art. 5 § 2
k.p.k.), jednakże
zasadom tym w
pełni
zadośćuczynił
Sąd Okręgowy,
całkowicie
słusznie
przyjmując, że
żaden z
oskarżonych nie
posługiwał się
nożem w trakcie
zdarzenia
będącego
przedmiotem
osądu – fakt
ten bowiem nie
znalazł
potwierdzenia w
żadnym z
dostępnych
dowodów.

Zasadnie także
Sąd Okręgowy
odmówił wiary
zeznaniom
pokrzywdzonego
odnośnie liczby
sprawców –
okoliczności tej
bowiem

zaprzeczyli nie tylko oskarżeni, ale i zapis z monitoringu miejskiego, w świetle którego sprawców było dwóch.

Naturalnie taki sposób składania zeznań przez pokrzywdzonego, a nawet samego zachowania pokrzywdzonego, który bynajmniej nie robił na osobach postronnych wrażenia przestraszonego, a nawet negocjował z oskarżonymi zwrot utraconego mienia - na co słusznie zwraca uwagę apelujący - może nasuwać wątpliwości co do ich szczerości i miarodajności, zauważyć jednak należy, iż K. F. (1) w czasie zdarzenia znajdował się w stanie nietrzeźwości (badanie z dnia (...)) wykazało 0,82 mg/l alkoholu etylowego w wydychanym powietrzu - k. 5), zaś na

Dworcu
Głównym w
P., którego nie
znał czuł się
zagubiony i
bezzadny, a
oskarżeni byli
tymi osobami,
na których
pomoc liczył.
Poza tym sposób
działania
oskarżonych nie
wyrządził mu
fizycznej
krzywdy, więc w
tych
okolicznościach
jego zachowanie
mogło być nie
tylko
nieroztropne, ale
wręcz naiwne,
przy czym
okoliczność, że
nie bał się
on oskarżonych
oraz chciał
polubownego
załatwienia
sprawy
bynajmniej nie
świadczyła na
jego niekorzyść,
a wręcz
przeciwnie –
pokrzywdzony
mimo, iż miał
problem z
orientacją w
terenie to był w
stanie odtworzyć
przebieg
inkryminowanego
zdarzenia w
sposób zborny
i generalnie
zbieżny z resztą
dowodów
uznanych za

wiarygodne, w tym rozpoznać oskarżonych jako sprawców rozboju.

Natomiast fakt użycia noża czy udziału trzeciego sprawcy, na który K. F. (1) wskazywał w

swoich zeznaniach ewidentnie świadczył o zaburzonej przez alkohol

percepcji, którego nadmierne

spożycie - w świetle zasad doświadczenia życiowego -

może osłabiać zdolność do odtwarzania

poszczególnych faktów z pamięci. Należy

przy tym zauważyć, iż zapis

monitoringu ze sklepu (...) oraz uzyskany od

SOK potwierdzał, że oskarżonym

towarzyszył trzeci mężczyzna, ten

jednak - co bezsporne - nie uczestniczył

w zdarzeniu. Taki sposób relacjonowania

faktów przez pokrzywdzonego

nie świadczył
więc o
zamierzonym
podawaniu
nieprawdy w
celu
bezpodstawnego
obciążenia
oskarżonych,
którzy wszak byli
dlań osobami
całkowicie
przypadkowymi,
nakazywał
natomiast
ostrożną ich
ocenę w
konfrontacji z
innymi
dowodami oraz
zasadami wiedzy
i
prawdopodobieństwa
życiowego,
czemu
generalnie
zadośćuczynił
Sąd Okręgowy.

W świetle
powyższego w
pełni zasadnie
Sąd orzekający
poczytał
wyjaśnienia M.
O. z rozprawy w
zakresie w jakim
pozostawały one
w opozycji do
jego pierwotnej
relacji oraz
pozostałej części
dowodów, na
których się
oparł, za
niewiarygodne
jako zmierzające
do uniknięcia
grożącej mu
odpowiedzialności

karnej.
Wprawdzie
oskarżony O.
utrzymywał, iż
powodem tej
zmiany był fakt,
że wyjaśnienia
złożone w
śledztwie zostały
mu
zasugerowane
przez
funkcjonariusza
Policji, który
miał mu rzec, że
jak się przyzna
do zarzutu to
uniknie
tymczasowego
aresztowania,
zauważyć jednak
należy, iż
oskarżony ten
nie po raz
pierwszy miał
do czynienia z
organami
ścigania i
wymiaru
sprawiedliwości
- mając na
uwadze jego
bogatą
przeszłość
kryminalną - a
zatem musiał
on zdawać sobie
sprawę z
konsekwencji
takiego
przyznania się.
Nadto,
przesłuchanie
prowadził
prokurator a nie
funkcjonariusz
Policji, do
którego należała
decyzja o
wystąpieniu z

wnioskiem o
tymczasowe
aresztowanie,
czego M. O.
musiał być
świadomy. Poza
tym wyjaśnienia
te mógł odwołać,
stając przed
sądem
rejonowym
orzekającym w
kwestii jego
tymczasowego
aresztowania,
czego oskarżony
nie uczynił nie
tylko wówczas,
ale aż do
końca śledztwa,
i to pomimo
stosowanego
wobec niego
izolacyjnego
środka
zapobiegawczego,
co nakazywało
uznać wskazane
przez M. O.
podwody zmiany
wyjaśnień za
nieudolną próbę
podważenia
samoobciążającej
go relacji.
Naturalnie samo
przyznanie się
do winy nie
jest „królową
dowodów” i
podlega
swobodnej
ocenie na równi
z innymi
dowodami, te
zaś – jak
prawidłowo
wykazał to Sąd
Okręgowy -
potwierdziły

prawdziwość
pierwotnej
relacji
oskarżonego.
Przypomnienia
wymaga w tym
miejscu to, że
zasada
swobodnej
oceny dowodów,
wyrażona w
powołanym
przepisie,
nakazuje
sądowi, by
oceniał
znaczenie, moc
i wiarygodność
materiału
dowodowego na
podstawie
wewnętrznego
przekonania z
uwzględnieniem
wskazań wiedzy
oraz
doświadczenia
życiowego, nie
będąc przy tym
związany
żadnymi
ustawowymi
regułami
dowodowymi.
Nie oznacza
to jednak, by
dowody należało
oceniać bez
uwzględnienia
ich wzajemnego
kontekstu, czego
w istocie rzeczy
domagał się
autor apelacji.

Wnioskowania
tego nie
podważa, wbrew
stanowisku
skarżącego,

okoliczność, iż pokrzywdzony zeznał, że zrabowany mu portfel zabrał sprawca, który go dusił za szyję, czyli P. S., który skradzioną wraz z nim kartą bankomatową usiłował zapłacić za alkohol w (...), albowiem to jaki był podział łupów pomiędzy oskarżonymi już po zdarzeniu pozostawał bez znaczenia z punktu widzenia przyjętej przez Sąd orzekający konstrukcji współsprawstwa dopełniającego, gdzie przemoc wobec K. F. (1) stosował P. S., a zaboru należącego do pokrzywdzonego mienia dokonywał M. O..

Ad 3.4.

W rezultacie wcześniejszych rozważań stwierdzić należy, iż Sąd Okręgowy nie dopuścił się także błędu w ustaleniach faktycznych, przyjmując, że w zrabowanym

pokrzywdzonemu portfelu przez oskarżonego M. O. – działającego wspólnie i w porozumieniu z P. S. - znajdował się oprócz gotówki w kwocie 130 zł i kary bankomatowej Banku (...) także dowód osobisty na nazwisko K. F. (1). Przypomnieć należy, iż zarzut błędu w ustaleniach faktycznych może odnosić się tylko do tych ustaleń faktycznych, na podstawie których sąd wydaje orzeczenie. Może mieć dwie postacie, tj. błędu „braku” albo błędu „dowolności” (por. Z. Doda, A. Gaberle, Kontrola odwoławcza..., t. 2, s. 129). W obu przypadkach to uchybienie dotyczy sytuacji, gdy prawidłowo ujawniono dowody stanowiące podstawę orzeczenia, a także dokonano prawidłowej ich

oceny. Oznacza to, że sąd, ustalając stan faktyczny, wziął pod uwagę wszystkie dowody ujawnione w postępowaniu, a także prawidłowo je ocenił (art. 7). Natomiast ustalając stan faktyczny na podstawie tych dowodów, sąd pominął wynikające z nich fakty (okoliczności) istotne w sprawie albo ustalił fakty, które wcale z danego dowodu nie wynikają lub wynikają, ale zostały zniekształcone (przeinaczone). W pierwszym przypadku błąd („braku”) polega na nieustaleniu określonego faktu, który wynika z dowodu. W drugim przypadku błąd („dowolności”) ma miejsce wówczas, gdy w ustaleniach faktycznych został wskazany fakt, który nie wynika z przywołanego

dowodu, albo
gdy z
przywołanego
dowodu wynika
określony fakt,
ale został on
w ustaleniach
faktycznych
zniekształcony
(przeinaczony).
Błąd dowolności
może polegać
również na
wadliwym
wnioskowaniu z
prawidłowo
ustalonych
faktów.

Przeprowadzona
w sprawie
kontrola
odwoławcza
wykazała brak
podstaw do
przypisania
Sądowi I
instancji zarzutu
błędu
dowolności w
rozumieniu
wyżej
wskazanym. Na
fakt posiadania
i utraty dowodu
osobistego wraz
z portfelem
wskazywał
bowiem
konsekwentnie
pokrzywdzony i
osoby, którym
zdarzenie to
relacjonował
(vide zeznania
M. R., P. M.), o
czym pośrednio
zresztą była
wyżej mowa.
Okoliczność, że

pokrzywdzony
był pod
wpływem
alkoholu i z
tego względu
przespał stację w
G., wysiadając z
pociągu dopiero
na stacji P.,
nie oznaczała,
wbrew
supozycjom
apelującego
obrońcy, że mógł
on dowód ten
utracić wcześniej
- przed
opuszczeniem
pociągu. Wersję
tę należy
zadaniem sądu
odwoławczego
odrzuć jako
nieprawdopodobną
- skoro bowiem
pokrzywdzony
miał
przechowywać
dowód osobisty
w portfelu - i to
przytroczonym
do spodni
łańcuszkiem -
wraz z
pieniężmi i
kartą
bankomatową,
to niemożliwym
jest, aby utracił
on dowód w
czasie snu w
pociągu nie
tracąc zarazem
samego portfela,
w którego
posiadaniu był w
czasie rozboju,
co zostało
jednoznacznie
przez Sąd

Okręgowy dowiedzione. Okoliczność, że dowodu osobistego na nazwisko K. F. (1) nie odnaleziono – ani przy oskarżonych - w tym P. S., który został zatrzymany wkrótce po zdarzeniu – ani w okolicy Dworca PKP nie mogła przesądzać o tym, czy dokument taki znajdował się w portfelu pokrzywdzonego. Zresztą nie odnaleziono także samego portfela, jak i karty bankomatowej przy pomocy, której P. S. usiłował zapłacić za alkohol w Ż. już po dokonanym rozboju, co jednak nie stało na przeszkodzie ustaleniu, że przedmioty te zostały przez pokrzywdzonego utracone w następstwie inkryminowanego zdarzenia.

Ad 3.5.

Na wstępie przypomnieć wypada, że obraza materialnego (error iuris) może polegać na błędnej wykładni zastosowanego przepisu, zastosowaniu nieodpowiedniego przepisu, a także na niezastosowaniu określonego przepisu w sytuacji, gdy jego zastosowanie jest obowiązkowe. Obraza prawa materialnego może być przyczyną odwoławczą jedynie wtedy, gdy ma ona charakter samoistny. Orzecznictwo Sądu Najwyższego i doktryna słusznie bowiem podkreślają, że naruszenie prawa materialnego polega na jego wadliwym zastosowaniu (niezastosowaniu) w orzeczeniu, które oparte jest na trafnych i niekwestionowanych ustaleniach

faktycznych. Nie można więc mówić o obrazie prawa materialnego w sytuacji, gdy wadliwość orzeczenia w tym zakresie jest wynikiem błędnych ustaleń faktycznych przyjętych za jego podstawę lub naruszenia przepisów procesowych (zob. np. wyr. SN z 23 VII 1974 r., V KR 212/74, OSNKW 1974, z. 12, poz. 233, z aprobującymi uwagami M. Cieślaka i Z. Dody, Pal. 1974, nr 12, s. 36, i W. Daszkiewicza, PiP 1975, nr 12, s. 130; wyr. SN z 21 VI 1978 r., I KR 124/78, OSNPG 1979, z. 3, poz. 51; wyr. SN z 9 X 1980 r., Rw 342/80, OSNPG 1981, z. 8-9, poz. 103; wyr. SN z 12 X 1983 r., V KRN 213/83, OSNPG 1984, z. 4, poz. 34). Wprawdzie skarżący kwestionował również sam fakt utraty przez pokrzywdzonego w następstwie analizowanego zdarzenia

dowodu osobistego, nie mniej potraktowany jako zarzut ewentualny zasługiwał na częściowe uwzględnienie.

Przepis art. 275 § 1 k.k. penalizuje m.in. kradzież i przywłaszczenie dokumentu stwierdzającego tożsamość innej osoby. W obu tych formach przestępstwo można popełnić jedynie umyślnie w zamiarze bezpośrednim. Zatem od strony podmiotowej czyn sprawcy musi polegać na „chcieniu” i nie może ograniczać się do „godzenia się” na zabór cudzego dokumentu w celu jego przywłaszczenia. Tymczasem z ustaleń Sądu Okręgowego wynika wprost, że oskarżeni, dokonując kradzieży, czyli zaboru w celu przywłaszczenia portfela K. F. (2) wraz z jego zawartością, obejmowali „swym

zamiarem taką ewentualność”, iż „zawiera on między innymi dokumenty tożsamości” (k. 10 uzasadnienia SO), innymi słowy, że dokonali oni zaboru dowodu osobistego pokrzywdzonego nie w zamiarze bezpośrednim, a jedynie przewidując taką ewentualność, godzili się na to. W tym stanie rzeczy należało przyjąć, iż dowód osobisty pokrzywdzonego oskarżeni zabrali w sposób niezamierzony, znajdując go w portfelu przypadkiem - pośród pieniędzy i karty bankomatowej, do których zaboru bezpośrednio zmierzali - aczkolwiek bez zgody pokrzywdzonego. Ponieważ jednak dowodu osobistego nie zwrócili pokrzywdzonemu, bez wątpienia postąpili z nim jak z własnym, co było

wystarczające do wyczerpania znamienia modalnego przywłaszczenia, które odróżnia od kradzieży jedynie brak zaboru. To zaś uzasadniało jedynie zmianę opisu czynu, a nie wyeliminowanie z podstawy skazania art. 275 § 1 k.k.

Odnosnie apelacji prokuratora.

Apelacja oskarżyciela publicznego co do zasady zasługiwała na uwzględnienie.

Rażąca niewspółmierność kary, o jakiej mowa w art. 438 pkt 4 k.p.k., zachodzić może tylko wówczas, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można było przyjąć, iż zachodziłaby wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną

przez sąd
pierwszej
instancji a karą,
jaką należałoby
wymierzyć w
instancji
odwoławczej w
następstwie
prawidłowego
zastosowania w
sprawie
dyrektyw
wymiaru kary
przewidzianych
w art. 53
k.k. oraz zasad
ukształtowanych
przez
orzecznictwo
Sądu
Najwyższego
(por. III KR
254/73, OSNPG
1974, nr 3-4, poz.
51 i aprobatę
tego stanowiska:
M. C., Z.
Doda, Przegląd
orzecznictwa, P..
1975, nr 3, s.
64; wyrok SN z
13.02.2003, WK
1/03, OSNKW
2003/323).

Na gruncie
cytowanego
przepisu nie
chodzi o każdą
ewentualną
różnicę w
ocenach co do
wymiaru kary,
ale o różnicę
ocen tak
zasadniczej
natury, iż karę
dotychczas
wymierzoną
nazwać można

byłoby – również w potocznym znaczeniu tego słowa – „rażąco” niewspółmierną, to jest niewspółmierną w stopniu nie dającym się wręcz zaakceptować. Zarzut rażącej niewspółmierności kary jako zarzut z kategorii ocen można zasadnie podnosić tylko wówczas, gdy kara, jakkolwiek mieści się w granicach ustawowego zagrożenia, nie uwzględnia jednak w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnienia przestępstwa, jak i osobowości sprawcy – innymi słowy, gdy w społecznym odczuciu jest karą niesprawiedliwą (por. wyrok SA w Łodzi z 12.07.2000r., II AKa 116/00, podobnie – wyrok SA w Krakowie z 19.12.2000r., II AKa 218/00, wyrok S.A. we Wrocławiu z 30.05.2003r., II

AKa 163/03,
OSA
2003/11/113).

Za przypisany
oskarżonym
przez Sąd
Okręgowy czyn -
zakwalifikowany
z art. 280 § 1 k.k.
i art. 275 § 1 k.k.
w zw. z art. 11 § 2
k.k. i w zw. z art.
64 § 2 k.k. - Sąd
I dysponował
sankcją od 2
lat i 1 miesiąca
pozbawienia
wolności do
zasadniczo 12
lat pozbawienia
wolności, mogąc
ją wymierzyć do
górnej granicy
ustawowego
zagrożenia
zwiększonego o
połowę, czyli
do 18 lat
pozbawienia
wolności.
Wymierzył
oskarżonym
kary po 3
lata pozbawienia
wolności. Na
skutek
dokonanej przez
Sąd Apelacyjny
zmiany
zaskarżonego
wyroku z urzędu
- z powodów,
o których będzie
mowa poniżej -
czyn
oskarżonego O.
został
zakwalifikowany
jako popełniony

w warunkach art. 64 § 1 k.k., czyli recydywy specjalnej podstawowej a nie wielokrotnej (art. 64 § 2 k.k.), co determinowało granice kary od 2 do zasadniczo 12 lat pozbawienia wolności nadal jednak z możliwością jej nadzwyczajnego zaostrzenia do lat 18.

W ocenie Sądu Apelacyjnego orzeczone przez Sąd Okręgowy wobec oskarżonych kary pozbawienia wolności raziły swoją łagodnością i wymagały korekty poprzez podwyższenie ich wysokości, aczkolwiek nie w stopniu oczekiwanym przez skarżącego, choćby przez wzgląd na dokonanie korzystnej dla oskarżonego O. zmiany podstawy skazania na skutek przeprowadzonej kontroli

odwoławczej.
Dyrektywy
sądowego
wymiaru kary
zawiera art. 53 §
1 i 2 k.k., który
stanowi, że sąd
wymierza karę
według swojego
uznania, w
granicach
przewidzianych
przez ustawę,
bacząc, by jej
dolegliwość nie
przekraczała
stopnia winy,
uwzględniając
stopień
społecznej
szkodliwości
czynu oraz
biorąc pod
uwagę cele
zapobiegawcze i
wychowawcze,
które ma
osiągnąć w
stosunku do
skazanego, a
także potrzeby w
zakresie
kształtowania
świadomości
prawnej
społeczeństwa.
Wymierzając
karę, sąd
uwzględnia w
szczegółności
motywację i
sposób
zachowania się
sprawcy,
zwłaszcza w
razie
popelnienia
przestępstwa na
szkodę osoby
nieporadnej ze

względu na wiek
lub stan zdrowia,
popelnienie
przestępstwa
wspólnie z
nieletnim,
rodzaj i stopień
naruszenia
ciążących na
sprawcy
obowiązków,
rodzaj i rozmiar
ujemnych
następstw
przestępstwa,
właściwości i
warunki
osobiste
sprawcy, sposób
życia przed
popelnieniem
przestępstwa i
zachowanie się
po jego
popelnieniu, a
zwłaszcza
staranie o
naprawienie
szkody lub
zadośćuczynienie
w innej formie
społecznemu
poczuciu
sprawiedliwości,
a także
zachowanie się
pokrzywdzonego.

W świetle
powyższego karą
współmierną i
sprawiedliwą
jest tylko kara
wymierzona z
uwzględnieniem
wszystkich
dyrektyw
wymiaru kary
i wszystkich
okoliczności

obciążających i łagodzących (por. Sienkiewicz (w:) Górniok i in., t. 1, s. 83-88; Buchała (w:) Buchała, Zoll, s. 412; Kaczmarek, Ogólne..., s. 19-40). Nie każda z tych dyrektyw ogólnych musi być jednak uwzględniona w każdym przypadku w jednakowym stopniu (G., Okoliczności..., s. 151-159). Wskazane powyżej kryteria w należyтым stopniu uwzględniają dopiero orzeczone wobec oskarżonych przez Sąd odwoławczy kary 4 lat pozbawienia wolności. Sąd Okręgowy wprawdzie wziął pod uwagę wszystkie okoliczności relewantne z punktu widzenia sądowego wymiaru kary, a w tym stopień społecznej szkodliwości czynu i natężenia złej woli oskarżonych, ich

motywację, a ponadto sposób przestępczego działania i zachowanie po popełnieniu czynu, a niezależnie od powyższego - właściwości i warunki osobiste oskarżonych, w tym ich uprzednią, kwalifikowaną karalność, jednakże nie uwzględnił stopnia ich nasilenia przez co wadliwie ocenił stopień demoralizacji oskarżonych oraz ich rokowania na przyszłość. Obiektywnie rzecz ujmując, słusznie Sąd Okręgowy ustalił, iż stopień społecznej szkodliwości czynu i winy oskarżonych był stosunkowo wysoki, jeśli zważyć, że znajdowali się oni pod wpływem alkoholu - który jak powszechnie wiadomo jest czynnikiem kryminogennym – wykorzystali swego rodzaju

bezradność
pokrzywdzonego,
który sam będąc
w stanie
nietrzeźwości
przypadkiem
znalazł się w
obcym mieście
i zwrócił się
do oskarżonych
o pomoc, co
ci wykorzystali
nie tylko by
na jego koszt
uzyskać alkohol
i papierosy, ale
przede
wszystkim, aby
dokonać na
nim rozboju w
celu uzyskania
dalszych
środków na
alkohol.
Jednakże sam
sposób działania
oskarżonych był
tylko jednym
z czynników
determinujących
wymiar kary.
Innymi były
także
zachowanie
oskarżonych po
popelnieniu
przestępstwa
oraz ich styl
życia przed jego
popelnieniem.
Analiza zaś tych
dwóch
wykładników
wypadała
zdecydowanie
na niekorzyść
oskarżonych. Z
niekwestionowanych
ustaleń Sądu
Okręgowego

wynika wszak,
że oskarżeni
pieniądze
zrabowane
pokrzywdzonemu
przeznaczyli na
alkohol, zaś
wcześniej
prowadzili
nieunormowany
tryb życia -
nie posiadali
stałej pracy
zarobkowej,
posiadając wręcz
- tak jak
w przypadku
oskarżonego O.
ujemną opinię
środowiskową
(k. 231).
Wprawdzie
oskarżeni
częściowo
przyznali się
do czynu, a
oskarżony S.
deklarował
nawet wolę
przeproszenia
pokrzywdzonego,
jednakże
okoliczności
tych nie sposób
przeceniać,
zwłaszcza wobec
materialnej
treści ich
wyjaśnień, które
wymagały
szczegółowej
weryfikacji na
rozwprawie i
bynajmniej nie
świadczyły o
szczerości ich
intencji czy
prawdziwej,
motywowanej
względami

etycznymi
skrusze.

Nadto, jak
słusznie
podniósł
apelujący
prokurator, nie
sposób
zbagatelizować
uprzedniej,
wielokrotnej
karalności
oskarżonych –
niezależnie od
faktu ich
kwalifikowanego
powrotu do
przestępstwa -
czego w
należytych
stopniu również
nie uwzględnił
Sąd Okręgowy.
Oskarżony S.
był bowiem jak
dotąd
sześciokrotnie
karany na
przeźrzeni lat
2005-2018, w
tym aż
pięciokrotnie za
przestępstwa
rozboju oraz
trzykrotnie w
warunkach
recydywy (k.
815-816). Z kolei
oskarżony O. był
dotychczas aż
dziesięciokrotnie
karany sądownie
w latach
2003-2019 w
większości za
przestępstwa z
użyciem
przemocy oraz
przeciwko

mieniu, w tym
jednokrotnie w
warunkach
recydywy
specjalnej
podstawowej, na
kary – tak
w przypadku
jednego jak
i drugiego z
oskarżonych
wolnościowe
oraz
bezwzględnego
pozbawienia
wolności, które
nawet wykonane
nie zapobiegły
ponownemu
popelnieniu
przez
oskarżonych
kolejnego
przestępstwa.

Wręcz można
stwierdzić, że
przez większą
część dorosłego
życia oskarżeni
popelniali
przestępstwa, a
stosowane
wobec nich kary,
środki karne i
probacyjne nie
wpłynęły na
zmianę sposobu
ich społecznego
funkcjonowania.

W świetle
powyższych
wywodów nie
można uznać
orzeczonej
wobec
oskarżonego S.
kary 4 lat
pozbawienia
wolności za

występek
rozboju w
warunkach
kwalifikowanego
z art. 64 § 2
k.k. powrotu do
przestępstwa za
niewspółmierną
na tle tożsamej
kary orzeczonej
względem
współoskarżonego
O.. Sąd
Apelacyjny miał
oczywiście na
uwadze zasadę
indywidualizacji
kary. Jak
stanowi wszak
art. 55 k.k.
okoliczności
wpływające na
wymiar kary
uwzględnia się
tylko co do
osoby, której
dotyczą. W
świetle zaś
poczynionych w
sprawie ustaleń,
nie budziło
wątpliwości to,
że choć po
stronie
oskarżonego S.
zachodziły
pewne
okoliczności
łagodzące jak
w szczególności
częściowe acz
konsekwentne
przyznanie się
do czynu, to
jednak jego
wielokrotna
karalność i
stopień
demoralizacji
oraz swego

rodzaju
aktywność przy
popelnieniu
przestępstwa
przemawiały za
podwyższeniem
orzeczonej kary
w takim samym
stopniu jak w
przypadku
oskarżonego O.,
który pomimo
przyjęcia
działania w
warunkach
recydywy
specjalnej
podstawowej a
nie
multirecydywy,
jako osoba o
utrwalonym
nagannym
modelu
społecznego
funkcjonowania,
nie wykazująca
żadnej refleksji
ani woli zmiany
dotychczasowego
stylu życia,
wymagała
takiego samego
ukarania, mimo
stosunkowo
niewielkiej
wartości szkody
– ta bowiem
zależna była
wyłącznie od
przypadku.
Przewaga zatem
istotnych
okoliczności
obciążających
nad wagą i
ilością tych
odciążających,
przemawiała za
uwzględnieniem

apelacji
prokuratora,
aczkolwiek
postulowana
przezeń kara 5
lat pozbawienia
wolności jawiła
się jako rażąco
niewspółmiernie
surowa.

Faktem jest, że
"Kara powinna
realizować
zarówno cel
społecznego
oddziaływania,
jak i cele
zapobiegawcze i
wychowawcze
wobec
skazanego" (por.
wyrok SN z dnia
4 grudnia 1980
r., II KR 381/80,
OSPiKA 1982,
z. 1, poz. 9;
także wyrok SN z
dnia 7 listopada
1969 r., II KR
128/69, OSNPG
1970 nr 2, poz.
16). Jednakże
proporcja obu
tych aspektów
kary zależy od
okoliczności
konkretnej
sprawy (tak
Lernell,
Poprawcza..., s.
9-24; Buchała
(w:) Buchała,
Zoll, s. 42-44).
Położenie
większego
nacisku na
osiągnięcie
zadań
wychowawczych

i
zapobiegawczych
jest możliwe
zdaniem Sądu
Najwyższego
wtedy, gdy
popelnienie tego
przestępstwa nie
wynika z
demoralizacji
sprawcy, lecz
stanowi
odstępstwo od
dotychczasowej
linii
postępowania
sprawcy (por.
wyrok SN z
dnia 21 lipca
1976 r., III KR
164/76, OSNPG
1977, nr 3, poz.
19). W realiach
niniejszej
sprawy stopień
zdemoralizowania
oskarżonych jest
na tyle wysoki,
że wymagają
oni dłuższego
aniżeli 3 lata
oddziaływania
resocjalizacyjnego
w warunkach
pełnej izolacji
penitencjarnej.
Nie należy wszak
tracić z pola
widzenia tego,
że oskarżeni w
żaden sposób nie
zadośćuczynili
społecznemu
poczuciu
sprawiedliwości.
Wprawdzie
oskarżony S.
deklarował wolę
przepraszania
pokrzywdzonego,

jednakże nie sposób okoliczności tej przeceniać kosztem celnej reakcji na popełnione bezprawie. Sąd Okręgowy całkowicie okoliczność tę pominął, a przecież obok funkcji wychowawczej kary z art. 53 § 2 k.k. wynika także funkcja zaspokajania społecznego poczucia sprawiedliwości. Nie sposób zatem uznać, że orzeczone wobec oskarżonych kary przeceniają jej znaczenie. Naturalnie kary 4 lat pozbawienia wolności mogą jawić się jako dolegliwe z punktu widzenia oskarżonych, co należy do ich istoty, jednakże prawo karne wykonawcze przewiduje - na wypadek, gdyby wykonywanie kary pociągnęło dla oskarżonych zbyt ciężkie skutki - łagodzenie tego typu sytuacji ze względów

humanitarnych,
tak więc
okoliczności
tego rodzaju nie
mogły
sprzeciwiać się
orzeczeniu kar
w takiej właśnie
wysokości.

Reasumując -
Sąd Apelacyjny
uznał tak
ukształtowane
wobec
oskarżonych
kary
pozbawienia
wolności za
należycie
wyważone,
prawidłowo
uwzględniające
sądowe
dyrektywy
wymiaru kary
oraz cele kary -
tak w zakresie
prewencji
indywidualnej,
jak i generalnej
- adekwatne do
stopnia winy
i społecznej
szkodliwości
przypisanego
oskarżonym
czynu.

Brak było
natomiast
podstaw do
kwestionowania
prawidłowości
orzeczenia o
nałożonym na
oskarżonych
solidarnie

<p>środku kompensacyjnym.</p>		
<p>Wnioski</p>		
<p>I. obrońcy oskarżonego M. O. o:</p> <p>- zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzuconego mu czynu;</p> <p>II. prokuratora o:</p> <p>- zmianę zaskarżonego wyroku w części orzeczenia o karze poprzez jej podwyższenie do 5 lat pozbawienia wolności;</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p> <p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Powody uznania wniosku obrońcy oskarżonego O. za niezasadny wynikają z nieskuteczności podniesionych</p>		

zarzutów – ich nieuwzględnienie mogło skutkować uniewinnieniem oskarżonego z powodów wyżej wyeksplikowanych, jak również zmianą wyroku poprzez wyeliminowanie z kwalifikacji prawnej czynu art. 275 § 1 k.k., a jedynie niewielką zmianą w kierunku przezeń postulowanym.

Natomiast wniosek apelacji prokuratora zasługiwał na uwzględnienie w części wobec zasadnie podniesionego zarzutu wymierzenia oskarżonym kar rażąco niewspółmiernie łagodnych z powodów, o których była mowa szczegółowo powyżej.

4.
**OKOLICZNOŚCI
PODLEGAJĄCE
UWZGLĘDNIENIU
Z URZĘDU**

4.1.	Zmiana	
4.2.	zaskarżonego	
4.3.	wyrok	
4.4.	polegająca, na	
4.5.	tym, że sąd	
4.1.	odwoławczy:	
4.2.	• wyeliminował	
4.3.	z opisu	
4.4.	czynu	
4.5.	przypisanego	
4.1.	oskarżonym	
4.2.	ustalenie, iż	
4.3.	oskarżeni	
4.4.	doprowadzili	
4.5.	pokrzywdzonego	
	do stanu	
	bezbronności,	
	poprzestając	
	na tym, że	
	zastosowali	
	oni przemoc	
	poprzez	
	duszenie	
	szyi K. F. (1)	
	ramieniem i	
	przytrzymywanie	
	go;	
	• wyeliminował	
	z opisu	
	czynu	
	ustalenie, iż	
	oskarżeni	
	ukradli	
	pokrzywdzonemu	
	dowód	
	osobisty,	
	przejmując	
	iż	
	przywłaszczyli	
	go;	
	• przyjął, że	
	oskarżony	
	M. O.	
	dopuścił się	
	przypisanego	
	mu czynu w	
	warunkach	

	<p>art. 64 § 1 k.k. a nie art. 64 § 2 k.k.;</p> <ul style="list-style-type: none"> • doprecyzował opisy czynu w zakresie recydywy także odnośnie oskarżonego P. S.; • zmienił zaliczenie na poczet orzeczonej kary okresu faktycznego pozbawienia wolności w sprawie względem M. O.; 	
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>		
<p>Zmiana opisu czynu wynikała z błędnego wnioskowania Sądu Okręgowego z prawidłowo ustalonych faktów. Przypomnieć należy, że czynność wykonawcza przy przestępstwie rozboju może polegać na dokonaniu</p>		

kradzieży przy
lub po
zastosowaniu:
przemocy wobec
osoby, groźby jej
natychmiastowego
użycia albo z
doprowadzeniem
człowieka do
stanu
nieprzytomności
lub
bezbronności.
„Doprowadzenie
do stanu
bezbronności”
polega na
podjęciu przez
napastnika
takich
zachowań, które
nie będąc ani
użyciem
przemocy, ani
groźbą jej
natychmiastowego
użycia, jak
również nie
doprowadzając
pokrzywdzonego
do stanu
nieprzytomności,
skutecznie
pozbawiają go
jednak
możliwości
podjęcia działań
skierowanych
przeciwko
zaborowi mienia
(postanowienie
SA w Krakowie
z 26.03.1991 r.,
II AKz 9/91,
KZS 1991/4, poz.
14). Przez stan
bezbronności
należy rozumieć
nie sam brak
chęci stawiania

oporu, lecz tylko taką sytuację, w której świadoma rzeczywistości ofiara nie ma fizycznej możliwości stawiania oporu wskutek braku sił (np. obezwładnienie ofiary przez zastosowanie środków farmakologicznych) lub braku swobody ruchów (np. związanie) (wyrok SN z 17.02.1975 r., II KR 285/74, OSNKW 1975/7, poz. 89). Stan bezbronności to zatem sytuacja, w której sprawca przez zachowanie niepolegające na zastosowaniu przemocy fizycznej lub psychicznej wpływa na pokrzywdzonego w taki sposób, że pozbawia go możliwości przeciwdziałania zaborowi rzeczy (wyrok SA w Katowicach z 28.11.2002 r., II AKa 420/02, KZS 2003/4, poz. 60). Zmiana ta miała charakter porządkujący i znajdowała

oparcie w treści
art. 440 k.p.k.

Zmiana ta
wynikała z błędu
subsumpcji -
Sąd Okręgowy
zastosował
błędne znamię
modalne, które
nie uzasadniało
wieliminowania
z kwalifikacji
prawnej art.
275 § 1 k.k.,
a jedynie
skutkowało
zmianą opisu
czynu z zaboru
w celu
przywłaszczenia
(kradzieży) na
samo
przywłaszczenie
dowodu
osobistego na
dane K. F. (1), co
sąd odwoławczy
uwzględnił
niezależnie od
zarzutów
apelacji obrońcy
oskarżonego O.,
ale w granicach
zaskarżenia i
zgodnie z
kierunkiem
apelacji na
podstawie art.
440 k.p.k. –
także względem
oskarżonego P.
S., tj. w
niezaskarżonej
części wyroku,
albowiem za
jego zmianą w
tym zakresie
przemawiały te
same względy,

które Sąd Apelacyjny miał na uwadze zmieniając wyrok w taki sam sposób i na korzyść oskarżonego O. w zaskarżonej części - w oparciu o treść art. 435 k.p.k.

Oдносна zmiana wynikała z konieczności skorygowania ustaleń faktycznych co do działania oskarżonego M. O. w warunkach recydywy specjalnej - podstawowej a nie wielokrotnej jak błędnie przyjął to Sąd Okręgowy, wadliwie wnioskując o powyższym na podstawie skazania oskarżonego wyrokiem Sądu Rejonowego P. M. (1) w P. z dnia (...) roku w sprawie o sygn. akt (...), którym ww. został skazany za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę roku pozbawienia

wolności, którą odbył w okresie od (...) roku (k. 728-730), co jednak nie spełniało wszystkich przesłanek z art. 64 § 2 k.k.: „ Nie stwarza podstawy do przyjęcia multirecydywy popełnienie przez sprawcę skazanego uprzednio w warunkach określonych w art. 64 § 1 przestępstwa umyślnego niemieszczącego się w katalogu przestępstw wskazanych w art. 64 § 2, chociażby było ono podobne do przestępstw objętych układem recydywy specjalnej podstawowej, gdyż wyliczenie to jest wyczerpujące. Trafnie przeto SA w B. wskazał, że: "Sprawca może odpowiadać w warunkach recydywy specjalnej wielokrotnej, gdy popełni ponownie przestępstwo

należące do
którejś kategorii
przestępstw
wymienionych w
art. 64 § 2:
umyślne
przestępstwo
przeciwko życiu
lub zdrowiu,
przestępstwo
zwałczenia,
rozboju,
kradzieży z
włamaniem lub
inne
przestępstwo
przeciwko
mieniu
popelnione z
użyciem
przemocy lub
groźbą jej
użycia" (wyrok
SA w
Białymstoku z
dnia 7 listopada
2000 r., II AKa
140/00, OSA
2001, z. 7-8,
poz. 39)." (vide:
J. Majewski [w:]
Kodeks karny.
Część ogólna.
Tom I. Część
II. Komentarz
do art. 53-116,
wyd. V, red. W.
Wróbel, A. Zoll,
Warszawa 2016,
art. 64 LEX/
el). Skazanie
natomiast za
przestępstwo z
art. 278 § 1 k.k.
w zw. z art. 64
§1 k.k. spełniało
wymagania do
przyjęcia
działania
oskarżonego O.

w warunkach
recydywy
specjalnej
podstawowej -
co sąd
odwoławczy
uwzględnił z
urzędu, gdyż
utrzymanie w
tym zakresie w
mocy
zaskarżonego
orzeczenia
byłoby
oczywiście
niesprawiedliwie
w rozumieniu
art. 440 k.p.k.

Zamiana w tym
zakresie miała
na celu
doprecyzowanie
opisu czynu tak
by nie tylko
odpowiadał on
poczynionym w
sprawie
ustaleniom
faktycznym, ale
i wymogom
ustawy (art. 413
§ 2 pkt 1 k.p.k.),
w tym by opis
czynu oddawał
w pełni fakt
jego popełnienia
w warunkach
kwalifikowanego
z art. 64 §
2 k.k. powrotu
oskarżonego S.
do przestępstwa.

Ponieważ
oskarżony O.
w okresie od
(...) odbywał
karę orzeczoną w
sprawie(...) Sądu

Rejonowego P. M. (1) w P. (k. 133), a następnie od dnia (...) karę orzeczoną w sprawie (...) ww. Sądu (k. 134) okres ten należało wyeliminować z czasookresu zaliczonego w trybie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary, bowiem ten sam okres nie może być zaliczony dwukrotnie, co uwzględniono dla porządku, by uniknąć konieczności prostowania tego zaliczenia na etapie wprowadzenia wyroku do wykonania.

5.
**ZSTRZYGNIĘCIE
SĄDU
ODWOŁAWCZEGO**

**0.15.1.
Utrzymanie w
mocy wyroku
sądu
pierwszej
instancji**

0.35.1.1.

Przedmiot
utrzymania w
mocy

**0.1Sąd
Apelacyjny**

<p>utrzymał w mocy wyrok Sądu Okręgowego w zakresie w jakim nie został on zmieniony w punktach 1., 2., i 5., a nadto w całości w punktach 3., 4. oraz 6., 7. i 8. sentencji wyroku.</p>	
<p>Zwiężle o powodach utrzymania w mocy</p>	
<p>Powody utrzymania w mocy tej części zaskarżonego wyroku wynikają z nieuwzględnienia zarzutów apelującego obrońcy, jak również nieujawnienia się innych okoliczności podlegających uwzględnieniu z urzędu, a więc niezależnie od treści zarzutów i granic zaskarżenia.</p>	
<p>0.15.2. Zmiana wyroku sądu</p>	

<i>pierwszej instancji</i>		
0.0.25.2.1. 5.2.2. 5.2.3. 5.2.4.	Przedmiot i zakres zmiany	
<p>0.0.1- zmiana opisu czynu przypisanego oskarżonym w zaskarżonym wyroku;</p> <p>0.0.2- przyjęcie, że oskarżony M. O. dopuścił się przypisanego mu czynu w warunkach art. 64 § 1 k.k. a nie art. 64 § 2 k.k.;</p> <p>0.0.3- podwyższenie wymiaru orzeczonych względem oskarżonych kar pozbawienia wolności do 4 lat;</p> <p>0.0.4- sprostowanie zaliczenia na poczet orzeczonej kary okresu faktycznego pozbawienia wolności w sprawie oskarżonego M. O..</p>		

Zwiąże powodach zmiany	o		
Powodowy reformacji wynikają okoliczności zmiany wyroku z urzędu oraz uwzględnienia apelacji prokuratora w części, o których była mowa powyżej.	tej z		
0.15.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji			
0.15.3.1. Przyczyna, zakres podstawa prawna uchylenia	i		
		***** # art. 439 k.p.k. *****	
Zwiąże powodach uchylenia	o		
	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwiąże powodach uchylenia	o		

	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia			
	*****	# art. 454 § 1 k.p.k.	*****
Zwięźle o powodach uchylenia			
0.15.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania			
0.15.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku			
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności		
6. Koszty Procesu			
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności		

IV.	Na podstawie	
V.	art. 618 § 1 pkt 11	
	k.p.k. i § 2, § 4 ust. 1	
	i 3, § 17	
	ust. 2 pkt 5	
	i § 20	
	rozporządzenia	
	Ministra	
	Sprawiedliwości	
	z dnia 3	
	października	
	2016 r. w	
	sprawie	
	ponoszenia	
	przez Skarb	
	Państwa	
	kosztów	
	nieopłaconej	
	pomocy prawnej	
	udzielonej przez	
	adwokata z	
	urzędu (t.j.	
	Dz.U. z 2019	
	r., poz. 18)	
	Sąd Apelacyjny	
	zasądził od	
	Skarbu Państwa	
	na rzecz	
	adwokatów K.	
	W. oraz Ł. W.	
	kwoty po 885,60	
	zł, w tym 23	
	% VAT, tytułem	
	zwrotu kosztów	
	nieopłaconej	
	pomocy prawnej	
	udzielonej	
	oskarżonym z	
	urzędu w	
	postępowaniu	
	odwoławczym –	
	sąd odwoławczy	
	określił	
	wynagrodzenie	
	obrońców w	
	postępowaniu	
	odwoławczym	

na poziomie stawki podstawowej powiększonej o 20 % jako adekwatnej do nakładu pracy obrońcy, uwzględniając dwa terminy rozprawy odwoławczej z udziałem obrońców.

Na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. oraz art. 17 ust. 1 ustawy z 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (t.j. Dz.U. 1983 Nr 49, poz. 223 z późn. zm.) Sąd Apelacyjny zwolnił oskarżonych od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa przypadającej na każdego z nich części (art. 633 k.p.k.) kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, w tym od opłaty za obie instancje - z uwagi na brak majątku o znaczącej wartości, przebywania w izolacji aresztowej od chwili zatrzymania

	oraz wymierzenie kar tzw. bezwzględnego pozbawienia wolności.	
7. PODPIS		
M. K. I. P. H. K.		